

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Madis Mikkor
MTÜ Tartu Kultuuritehas

Teie: 05.05.2025

Meie: 22.05.2025 nr 2.2-9/25/1418

E-post: madis@kultuuritehas.eu

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles palute selgitada avaliku teabe seaduse üldjuhendi § 83 toodud taaskasutamise mõistet.

Kõigepealt pean vajalikuks selgitada, et nagu nähtub inspeksiooni veebilehel avalikustatud avaliku teabe seaduse üldjuhendi tiitellehest, siis viimased uuendused on juhendisse lisatud seisuga september 2016. Seega tuleb tunnistada, et avaliku teabe seaduse üldjuhend on teabe taaskasutamise osas ajale jalgu jäänud ja ei ole enam kõiges kooskõlas kehtiva seadusega, kuna seaduses on tehtud olulisi muudatusi aastal 2021, kuid üldjuhend neid ei kajasta. Seega, kui seadus ja üldjuhend on mingis osas vastuolus, siis tuleb lähtuda seadusest ning alati tuleks ka vaadata, millal mingit juhendit on viimati uuendatud. Inspeksioonil on kavas ka üldjuhendi uuendamine, kuid teabe taaskasutamise osas tuleb hetkel lähtuda seadusest.

Hetkel kehtiva avaliku teabe seaduse § 3¹ lg 1 kohaselt on avaandmed avalik teave, mille üldist kasutamist ei ole seadusega või seadusega kehtestatud korras piiratud. Taaskasutamine on avaandmete kasutamine füüsilise või juriidilise isiku poolt ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, mis ei lange kokku algse eesmärgiga, mille jaoks see teave avalikke ülesandeid täites saadi või loodi. Juurdepääs teabele, tagatakse kas teabe avalikustamisega või teabenõude täitmisega (AvTS § 8 lg 1 punktid 1 ja 2) ning avaandmetele juurdepääs hõlmab ka õigust seda teavet taaskasutada (AvTS § 8 lõige 3). Eeltoodust tulenevalt tuleks AvTS-i mõttes avaandmetena ehk taaskasutamist võimaldava teabena käsitada avaliku teabe kogu seda osa, millele juurdepääsu ei ole seadusega või seadusega kehtestatud korras piiratud. Seega ka teabenõudes küsitud andmeid, mida on õigus igaühel saada, on võimalik taaskasutada.

Erisus on siin siiski isikuandmete osas, kui näiteks teabenõudes saadud või avaandmeteks antud dokument/teave sisaldab ka isikuandmeid ning isikuandmeid soovitakse taaskasutada, siis peab kasutajal olema selleks seadusest tulenev alus.

Kõige parema ülevaate ja selgitused hetkel kehtivast avaandmete regulatsioonist ja andmete taaskasutamisest annab kehtiva seaduse seletuskiri, millele leiate Riigikogu veebilehel avalikustatud seaduse eelnõu seletuskirjast [Eelnõu - Riigikogu](#)

Lisaks palute selgitusi üldjuhendi § 7 p 5 kohta, mille kohaselt *peab teabenõudja, kui ta taotleb teabele juurdepääsu taaskasutamise eesmärgil, teavitama sellest teabevaldajat. See võimaldab teabevaldajal hinnata teabe üldisele kasutamise piirangute kehtestamise vajadust ning otsustada, kas anda taotletud teave üldiseks kasutamiseks tingimusteta või seda selle üldisele*

kasutamisele tingimusi litsentside abil (AvTS § 14 lg 21). Samuti palute selgitada, kas iga teabenõude juures kohustuslik lause "soovin infot taaskasutamise eesmärgil" ning ilma selle lauseta ei ole kohustatud andmevaldaja teabenõuet rahuldama?

Selgitan, et kuni 09.12.2021 kehtinud avaliku teabe seaduse redaktsiooni § 14 lg 2¹ kohaselt kui teabenõudja taotles teabele juurdepääsu taaskasutamise eesmärgil, pidi ta sellest teabevaldajat teavitama. Tegemist oli nõudega, mille kehtestamisel põhjendati seda vajadusega võimaldada teabevaldajal hinnata teabe üldisele kasutamisele piirangute kehtestamise vajadust ning otsustada, kas anda taotletud teave üldiseks kasutamiseks tingimusteta või seada selle üldisele kasutamisele tingimusi litsentsi abil. Tegelikult sellist teavitamist ei toimu ning tingimuste seadmine otsustatakse reeglina andmekategooriate lõikes ära üldiselt (seda ei tehta konkreetse teabenõude raames). Eeltoodust tulenevalt tunnistati see säte kehtetuks alates 10.12.2021.

Eeltoodust tulenevalt ei pea teabenõude esitamisel põhjendama, milleks või mis eesmärgil teabenõudes teavet soovitakse ning teabevaldaja peab teabenõudes soovitud teabe väljastama ulatuses, millele piirangud ei kehti.

Kuna esimene versioon avaliku teabe seaduse üldjuhendist avalikustati juba 2010 ning seda on kuni 2016. aastani täiendatud vastavalt seaduste muudatustele ja vajadusele, siis ei ole säilinud algsed huvigruppide arvamused ja ilmselt ei oleks need ka enam asjakohased. Ehk siis kokkuvõtvalt saab kõige ajakohasemad selgitused teabe taaskasutamise regulatsioonist seaduse seletuskirjast, mille link on toodud eespool.

Loodan, et sain oma selgitustega Teile abiks olla.

Lugupidamisega

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel